

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

DIREKTORAT ZA NOTRANJI TRG

Sektor za gospodarsko pravo in intelektualno lastnino

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 35 64, 01 400 33 11

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

gp.ukom@gov.si

Številka: 092-3/2016-37

Datum: 16. 8. 2016

Zadeva: Odgovor na predlagam.vladi.si predlog 7639-206: Suspenz za slabe nadzornike
Zveza: Vaš dopis št. 092-206/2016/1 z dne 4. 8. 2016

Na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo smo prejeli pobudo, posredovano prek spletnega orodja *predlagam.vladi.si*, v kateri predlagatelj predlaga Vladi RS, da sprejme zakon, ki bi predsednikom nadzornih svetov, ki bi v času svojega mandata »pridelali« milijonsko izgubo podjetju, onemogočil imenovanje v nadzorni svet drugega podjetja za dobo na primer petih let.

Ministrstvo je pobudo preučilo in podaja naslednji odgovor:

Zakon o gospodarskih družbah¹ (v nadaljnjem besedilu: ZGD-1), ki je v pristojnosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, določa temeljna statusna korporacijska pravila ustanovitve in poslovanja gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov posameznikov, povezanih oseb, gospodarskih interesnih združenj, podružnic tujih podjetij in njihovega statusnega preoblikovanja.

Prvi odstavek 253. člena ZGD-1 določa, da so organi vodenja ali nadzora delniške družbe uprava, upravni odbor in nadzorni svet. V skladu s prvim odstavkom 265. člena ZGD-1 uprava vodi posle družbe samostojno in na lastno odgovornost, medtem ko **nadzorni svet** v skladu s prvim in drugim odstavkom 281. člena ZGD-1 **nadzoruje vodenje poslov družbe** in lahko pregleduje in preverja knjige in dokumentacijo družbe, njeno blagajno, shranjene vrednostne papirje in zaloge blaga ter druge stvari. Na podlagi tretjega odstavka navedenega člena lahko nadzorni svet od uprave zahteva kakršnekoli informacije, potrebne za izvajanje nadzora. Glede na navedeno je **vodenje poslov družbe v pristojnosti uprave, izvajanje nadzora nad vodenjem teh poslov pa v pristojnosti nadzornega sveta.**

ZGD-1 za člane vodenja ali nadzora vsebuje nekaj skupnih določb (med drugim) glede sestave in števila članov, njihovega imenovanja ter mandatne dobe. **Član organa vodenja ali nadzora**

¹ Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 82/13 in 55/15.

je lahko po drugem odstavku 255. člena ZGD-1 **vsaka poslovno sposobna fizična oseba, razen oseba**, ki:

- je že član drugega organa vodenja ali nadzora te družbe;
- **je bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo**, zoper delovno razmerje in socialno varnost, zoper pravni promet, zoper premoženje, zoper okolje, prostor in naravne dobrine. **Ta oseba ne sme biti član organa** vodenja ali **nadzora pet let od pravnomočnosti sodbe in dve leti po prestani kazni zapora**;
- **ji je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica**, in sicer dokler traja prepoved, ali
- **je bila kot član organa vodenja ali nadzora družbe, nad katerim je bil začet stečajni postopek, pravnomočno obsojena na plačilo odškodnine upnikom** v skladu z določbami zakona, ki ureja finančno poslovanje podjetij, o odškodninski odgovornosti, in sicer še dve leti po pravnomočnosti sodbe.

Novi člani organa vodenja ali nadzora morajo prijavi za vpis v register priložiti pisno izjavo, da ni okoliščin, ki bi po določbah ZGD-1 nasprotovale njihovem imenovanju. Registrski organ v skladu s desetim odstavkom 10.a člena ZGD-1 po uradni dolžnosti preveri, ali so podane okoliščine iz druge in tretje alineje drugega odstavka 255. člena ZGD-1.

ZGD-1 v 273. členu določa še **posebne pogoje za člane nadzornega sveta**. V skladu s prvim odstavkom omenjenega člena **član nadzornega sveta ne more biti**:

- član uprave ali upravnega odbora od družbe odvisne družbe;
- prokurist ali pooblaščenec te družbe;
- član uprave druge kapitalske družbe, v katere nadzornem svetu je član uprave te družbe;
- oseba, ki je član nadzornega sveta ali upravnega odbora že v treh družbah, ali
- oseba, ki ne izpolnjuje pogojev, ki jih določa statut.

Člane nadzornega sveta, ki zastopajo interese delničarjev, v skladu z 274. členom ZGD-1 **voli skupščina**. Ne glede na zakonsko dikcijo **člani nadzornega sveta** niso zastopniki posameznih delničarjev in niso vezani na mnenja ter navodila tistih, ki so jih izvolili, temveč skladno z 263. členom ZGD-1 opravljajo **strogo osebno korporacijsko funkcijo in zanjo prevzemajo polno osebno odgovornost**.²

Med skupne določbe, ki veljajo za člane organov vodenja ali nadzora ZGD-1 uvršča tudi določbe glede skrbnosti in odgovornosti (263. člen ZGD-1) ter odškodninske odgovornosti zaradi vpliva tretjih oseb (264. člen ZGD-1).

V skladu s prvim odstavkom 263. člena ZGD-1 mora **član organa nadzora pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika** in varovati poslovno skrivnost družbe.

Družbi je solidarno odgovoren za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njegovih nalog, razen če dokaže, da je pošteno in vestno izpolnjeval svoje dolžnosti (drugi odstavek 263. člena ZGD-1).

Škode ni treba povrniti, če dejanje, s katerim je bila družbi povzročena škoda, temelji na zakonitem skupščinskem sklepu (tretji odstavek 263. člena ZGD-1).

V četrtem odstavku 263. člena ZGD-1 je določeno, da **odškodninski zahtevek**, ki ga ima družba do člana organa nadzora, **lahko uveljavljajo tudi upniki družbe**, če jih družba ne

² Povzeto iz Velikega komentarja ZGD-1, GV. Založba, Ljubljana, 2014, 2. knjiga, str. 191-192.

more poplačati. Odrek zahtevku ali pobot nasproti upnikom nima pravnega učinka, prav tako se ni mogoče sklicevati na to, da dejanje temelji na sklepu skupščine.

Če je nad družbo začel stečajni postopek, se odškodninski zahtevek iz četrtega odstavka 263. člena ZGD-1 uveljavlja za račun vseh upnikov, ki imajo pravico do plačila svojih terjatev v stečajnem postopku nad družbo, tako, da mora odgovorna oseba odškodnino plačati družbi kot stečajnemu dolžniku (peti odstavek 263. člena ZGD-1).

Odškodninski zahtevki zastarajo v petih letih od nastanka škode, v družbah, v katerih imata Republika Slovenija ali samoupravna lokalna skupnost prevladujoč vpliv, pa v desetih letih od nastanka škode (peti in šesti odstavek 263. člena ZGD-1).

V skladu s prvim odstavkom 264. člena ZGD-1 mora družbi škodo povrniti tudi oseba, ki s svojim vplivom na družbo namenoma pripravi člane nadzornega sveta do tega, da ti poslušajo v škodo družbe ali njenih delničarjev. Delničarjem mora povrniti nastalo škodo, če so bili oškodovani, ne glede na škodo, ki jim je bila povzročena z oškodovanjem družbe.

Drugi odstavek 264. člena ZGD-1 določa, da je poleg članov organa nadzora kot solidarni dolжник odgovoren tudi tisti, ki je s škodljivim dejanjem pridobil koristi, če je dejanje storil namenoma. Določbe tega člena pa se ne uporabljajo, če je bil član organov vodenja ali nadzora, prokurist ali pooblaščenec zavezan k škodljivemu ravnanju pri uresničevanju: glasovalne pravice na skupščini, upravičenja za vodenje na podlagi pogodbe o obvladovanju, ali upravičenja za vodenje glavne družbe, v katero je vključena družba (tretji odstavek 264. člena ZGD-1).

Ob koncu dodajamo, da morajo na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije št. 00713-39/2005/14 z dne 6. 10. 2005 vsi člani nadzornih svetov družb, ki jih je ali jih bo predlagala Republika Slovenija, pridobiti **potrdilo o usposobljenosti za člana teh organov**. Pridobitev potrdila o usposabljanju za člana nadzornega sveta in upravnega odbora v družbah v državni lasti dokazuje, da se je posameznik udeležil programa izobraževanja in pridobil ustrezna znanja za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta in upravnega odbora.

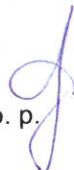
V skladu z vsem navedenim na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo menimo, da so določbe veljavne zakonodaje, ki urejajo položaj članov nadzornih svetov, vključno z njihovo odškodninsko odgovornostjo, ustrezne in jih ni treba spremeniti ali dopolniti.

Lepo pozdravljeni,

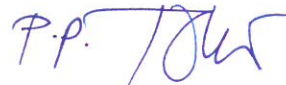
Pripravila:

Katja Gregorčič Belšak
Višja svetovalka

Aleš Gorišek
vodja sektorja p. p.

Jernej Tovšak
v. d. generalnega direktorja

Poslano:

- Urad Vlade RS za komuniciranje na el. naslov.